

'Participatie wordt ge(s)maakt!'

Trefmoment voor bewonersgroepen

VRIJDAG 25 MAART 2011
De Oude Melkerij, Gits

Het trefmoment was een realisatie van Samenlevingsopbouw West-Vlaanderen.
Met de steun van de Provincie West-Vlaanderen, Leader, Europa, Vlaanderen en de VLM.

Samenlevingsopbouw West-Vlaanderen
Torhoutsesteenweg 100A
8200 Brugge
050 39 97 71
www.samenlevingsopbouwvl.be

INHOUD

Vriend of vijand	3-4
Communiceren kan je leren	5-6
Werken aan draagvlak in je wijk of dorp	7-8
Zitten we nog op het goede spoor?	9
Een agenda samenstellen	10-11
Van probleem naar oplossing.....	12-13
Creatief aan de slag	14-15
Waarom een bewonersgroep?	16-17

Vriend of vijand

Over de samenwerking tussen bewonersgroepen en bestuur.

Frans Verhegge, gemeenteraadslid Veurne
Bert Vanmaele, bewonersplatform Petit Paris

ERVARINGEN BEWONERSPLATFORM PETIT PARIS (Veurne)

▪ Positieve ervaringen

- Momenten van overleg met verschillende bewonersplatforms
- Goede samenwerking met stad, technische dienst,...
- Antwoorden op vragen van de platforms binnen korte tijd
- Meldingskaart
- Betaling van jaarlijkse werkingskosten
- Afsluiting van een polis tegen burgerlijke aansprakelijkheid en lichamelijke ongevallen
- Officiële feestmomenten
- Groepsreis Brussel 2009
- Realisaties: Aanpassingen voor trager verkeer, skatepark, gebruik openbaar speelplein, infoborden, steun bij het probleem spoorwegovergang, hondentoilet, vele meldingen: voetpaden, lantaarn, schade aan wegdek,...

▪ Negatieve ervaringen

- Afwezigheid schepen op vergadering (zonder verwittiging)
- Antwoorden op de vragen zijn soms summier
- Grote dossiers: geen inspraak. Bv. sportpark, uitbreiding woonzones
- Onwetendheid dossier van schepen en daarna lopen met de bloemetjes

▪ Succesfactoren

- Kleine gangbare zaken
- Kleine budgetten

▪ Faalfactoren

- Moeilijke dossiers
- Grote budgetten
- Invloed van hogere instanties voornamelijk verkeerspolitiek

▪ Gevoel bij de bewoners

- De wisselwerking is van groot belang. De antwoorden op de vragen moeten juist zijn en niet naast de kwestie.
- De gemeente moet duidelijk de mogelijkheden van een voorstel meegeven bij het vragen van een advies. Aanwezigheid van persoon uit stadsbestuur helpt.
- De terugkoppeling van wat er gebeurd is met het advies of voorstel laat nu duidelijk de wensen over.
- Als de vrijwilligers geen resultaat zien van hun inspraak haken veel mensen af, of daalt de frequentiegraad van het samenkomen.

▪ Uitdagingen voor de toekomst

- Bewoners sensibiliseren over de nood van de bewonersplatforms
- Nauwere samenwerking bij grotere dossiers

FRANS VERHEGGE - GEMEENTERAADSLID VEURNE

- **Valkuil** : politiek loopt alleen en zonder het betrokken bewonersplatform te betrekken met resultaten naar de pers.
- **Succesfactor** : zowel bij mandatarissen als bij ambtenaren zijn (enkele) overtuigden nodig die ervoor gaan en die een kader creëren.
- Bestuur moet plannen spontaan voorleggen aan bewoners, dit creëert **vertrouwen** en een gevoel van **respect**. Als bewoners het altijd eerst zelf moeten vragen is dit demotiverend.
- **Eindbeslissing** ligt hoe dan ook steeds bij de politiek, maar uiteindelijke beslissingen moeten gemotiveerd worden: met welke elementen van bewonersstandpunt is al dan niet rekening gehouden.
 - Uitleggen waarom voorstellen/suggesties van bewoners het niet halen.
 - Een gedragen beslissing is steeds een goede beslissing.
- **Werking van bewonersplatforms**: vermijden van kleine praatbarakjes die geen aansluiting bij andere dorpsbewoners hebben of nastreven.

Communiceren kan je leren

Tips voor bewonersgroepen in hun communicatie met het lokaal bestuur.

Nele Vanveuren, Samenlevingsopbouw

Tips voor bewonersgroepen in hun communicatie met het lokaal bestuur

Van Daele: communicatie = contact, gemeenschap; verbinding, verkeer

Hoe communiceren groepen met het lokaal bestuur?

- Een structureel systeem: bewonersplatforms: contactambtenaar als vast aanspreekpersoon, regelmatig overleg tussen schepenen en bewonersgroep,...
- Ad hoc systeem: naargelang de soort vraag zelf de weg zoeken naar de juiste dienst.
- Communicatiemethodes: Email, online-formulier, (aangetekende) brief, telefoon, gesprek, overleg, blogs, communitysites, interpellatie gemeenteraad,...
- Beste systeem = aangepast aan mogelijkheden en begrenzingen van je gemeentelijke structuur + afgestemd op het soort boodschap dat je wilt overbrengen.

Waar loopt het soms mis in de communicatie...

- Het verkeerde kanaal benut. Het juiste kanaal voor de juiste boodschap. Van email tot pers bespelen.
- **Een negatieve sfeer**
 - Formuleer ongenoegen niet alleen op papier, ga het gesprek aan. Duid het ontstaan van het ongenoegen, wees constructief.
 - Communiceer zo neutraal mogelijk. Bij frustraties, onbegrip,... is het soms beter deze boodschap rechtstreeks over te brengen.
 - Voer geen discussies per mail. Spreek met de betrokken mensen.
 - Ga met je voorstel of oplossing naar het bestuur. Stel deze voor als een mogelijkheid, niet als een eis.
 - Verzorg een goede relatie met het bestuur.
 - Meld successen, stuur een bedankingsbericht
- **Onvoldoende slagkracht voor vragen**
 - Geef extra toelichting bij je vraagstelling. Hoe ben je tot de vraag gekomen? Vb. via een brainstorming in enkele vergaderingen, enquête bij de dorpsbewoners, plaatsbezoek, overleg met de rechtstreeks betrokkenen,...
 - Communiceer in naam van de groep en doe dit na overleg met de groep.
 - Communiceer niet alleen de oplossing, maar ook het proces op weg naar de oplossing.
- **Onduidelijke vraagstelling en onduidelijk antwoord**
 - Duidelijke verslaggeving: geen ellenlange epistels, maar een goede schets van het probleem, heldere formulering van standpunten en conclusies.
 - Formuleer de vraagstelling op zo'n manier dat een buitenstaander de vraag begrijpt.
 - Krijg je een onduidelijk antwoord, vraag dan zelf na wat men juist bedoelt. Een duidelijk antwoord begint met de juiste vraagstelling

Vind je weg in het kluwen

- **Benut de kanalen die er zijn**

vb. meldingsdienst om vragen te signaleren, infokrant en website van de gemeente om activiteiten aan te kondigen, bekijk wie binnen de groep goede contacten heeft, zitdag van burgemeester of schepenen om informatie te verwerven,...

- **Goede informatie als basis voor juiste communicatie.**

Bij grote of moeilijke dossiers is het belangrijk om gesprekken en discussies te voeren met de juiste informatie.

- Nodig een schepen of ambtenaar uit om de actuele situatie toe te lichten.
- Praat niet 'over' maar 'met' mensen.
- Verwerf informatie over het beleid van de stad. Op de website vind je dikwijls beleidsplannen of samenvattingen ervan. Zoek naar aanknopingspunten met de werking van jouw bewonersgroep.
- Probeer bij langetermijndossiers een tussentijdse terugkoppeling te geven/krijgen.

- **Bouw een netwerk uit**

- Leer de diensten kennen en laat jou leren kennen. Bel de diensten op als je een vraag hebt of bijkomende uitleg wilt (i.p.v. per mail), stel jezelf en de bewonersgroep voor tijdens informele contacten met mandatarissen of ambtenaren, versier eens een rondleiding in het gemeentehuis,...
- Probeer iemand te vinden die je wegwijs kan maken in de werking van het bestuur. Zoek een gids.
- Op de website of in de informatiebrochure van de stad vind je alvast heel wat informatie over de verschillende gemeentediensten (contactpersonen en -gegevens, takenpakket).
- Houd het bestuur te vriend, informeer hen over de werking. Bezorg de schepenen jullie dorpskrant, nodig hen uit naar een dorpsactiviteit (vb. nieuwjaarsdrink, dorpsontbijt),...

Werken aan draagvlak in je wijk of dorp Over werken aan het algemeen belang en vinger aan de pols houden.

Jan Maertens, bewonersgroep Emelgem
Ingrid Vandromme, bewonersplatform Haringe

BEWONERSGROEP EMELGEM (Izegem)

▪ Doelstellingen van bewonersgroep

- Bevorderen van de leefbaarheid in de ruimste zin van het woord: openbare ruimte, jongerenbeleid, (verkeers)veiligheid enz...
- Bevorderen van de communicatie tussen bewoners en gemeentebestuur
- De bewonersgroep zelf levendig houden, steeds nieuwe mensen aantrekken en erover waken dat er mensen uit de verschillende netwerken, sociale geledingen van de samenleving bij zijn.
- Bevorderen van de sociale cohesie of samenhang. Is eigenlijk de betrokkenheid van de mensen bij en naar elkaar verbeteren, intenser maken.

▪ 3 belangrijke zaken

- Een dorp is eigenlijk een verzameling van vele **netwerken**. Die verschillende “netwerken” moeten elkaar beter leren kennen, moeten aangezet worden tot samenwerking. Netwerken zijn beter te bereiken en te sturen dan allemaal individuele personen.

Welke netwerken?

- Senioren: bevorderen van meer samenwerking tussen generaties
 - Jongeren: voor cohesie op lange termijn heel belangrijk
 - Allochtonen: uit isolement halen
 - Handelaarsvereniging: socio-commerciële initiatieven...
 - Buurtwinkel: vaak enige ontmoetingsplaats voor ouderen uit de buurt
 - Verenigingen: cruciaal / enige gestructureerde netwerken
- Aandacht voor **nieuwkomers** door speciale initiatieven, deze mensen zitten nog niet in een netwerk en kennen die ook (nog) niet.
 - Symbolen zijn heel belangrijk als uiting van **gemeenschapsgevoel**: dorps- of gemeenschapshuis, kerk, dorpscafé, plaatsnaamborden,...

▪ Mogelijke initiatieven (niet limitatief!)

Een dorpscomité moet vooral overkoepelende initiatieven nemen, niet voor een specifieke doelgroep of netwerk, maar voor alle dorpsbewoners. Men moet ook opletten dat men niet in de plaats van de verenigingen treedt.

Aantal voorbeelden: dorpskrantje, nieuwjaarsreceptie, koerscafé, dorp op stap, bebloemingsactie, receptie voor nieuwe inwoners, open dorpsvergadering,...

BEWONERSPLATFORM HARINGE (Poperinge)

▪ Schets bewonersplatform Haringe

- Haringe telt zo'n 400 inwoners, er zijn geen winkels meer en ook geen school.
- In 2007 nam Stad Poperinge het initiatief om in elk dorp en kleinere kern van Poperinge een bewonersplatform op te richten.

- De bedoeling is om de communicatie tussen het stadsbestuur en de dorpsbewoners te verbeteren, zodat het stadsbestuur beter op de hoogte is van wat er leeft in de dorpen en zodat bewoners ook meer op de hoogte zijn van beleidsintenties.
 - Tweemaandelijks een bewonersvergadering waar elke inwoner welkom is.
 - Voorzitter en twee secretarissen. Daarnaast een aantal vaste kernleden die frequent aanwezig zijn en het bewonersplatform mee verder uitbouwen.
- **Doelstelling bewonersplatform Haringe**
 - Vanuit het bewonersplatform willen wij enerzijds voor zorgen dat de communicatie tussen ons dorp en het stadsbestuur beter verloopt en anderzijds willen wij ook voor het dorp zelf een aantal initiatieven uitwerken of ondersteunen die het samenleven van de bewoners bevorderen.
 - Op de bewonersvergaderingen behandelen wij diverse vragen en voorstellen van bewoners en formuleren wij advies omtrent diverse beleidsintenties voor ons dorp. De agenda bestaat o.m. uit meldingen op vlak verkeersveiligheid, vragen rond onderhoud van wegen, nadenken over een idee voor bebloeming in het dorp, heraanleg dorpsplein,...
- **Aandacht voor samenleven in het dorp**
 - In 2008 deelname aan de wedstrijd Dorp met Toekomst.
 - Deze wedstrijd bood bewoners de kans om een activiteit in te dienen die het samenleven van bewoners in dorpen op een creatieve manier bevordert.
 - Vanuit het bewonersplatform werkten we een dorpswandeling en dorpsfeest uit waarbij de geschiedenis van het dorp met de vele spannende smokkelverhalen centraal stond. Samen met de dorpsbewoners brachten we dit stukje geschiedenis opnieuw tot leven.
- **Weten wat er leeft en beweegt in het dorp**
 - In 2009-2010 via DORP inZICHT een vragenlijst opgesteld over een aantal belangrijke thema's voor ons dorp: verkeersveiligheid, woonomgeving, vrije tijd, toerisme,...
 - Maar liefst 76% van de inwoners vulde deze vragenlijst in. Hierdoor goed zicht op wat er leeft in het dorp en wat de inwoners belangrijk vinden voor de toekomstige ontwikkeling van het dorp. Dit is voor ons als bewonersplatform heel belangrijke informatie.
 - Een van de noden die uit de vragenlijst naar voor komt, is de vraag naar een speelplein. Momenteel werken we vanuit het bewonersplatform samen met het stadsbestuur aan de realisatie van een speel- en ontmoetingsruimte in het dorp.
- **Meerwaarde van een bewonersplatform als draagvlak voor het dorp**
 - Positief dat we de leefbaarheid van ons dorp kunnen ondersteunen.
 - Belangrijk dat mensen elkaar kennen en op een leuke manier kunnen ontmoeten.
 - Door het feit dat er geen school meer is en geen winkels ed. is de toekomst van de leefbaarheid in een klein landelijk dorp niet evident. Mensen ontmoeten elkaar soms minder spontaan. Vandaar dat wij werk willen maken van een leuke speel- en ontmoetingsruimte in het dorp, om die spontane contacten meer kansen te geven.
 - De activiteit Dorp met Toekomst heeft voor een dynamiek gezorgd die mensen tot op vandaag nog altijd een goed gevoel geeft. Dit vraagt heel wat werk en inspanning, maar zo beleven we met de inwoners echt mooie momenten en dit geeft energie om er verder voor te gaan.

Zitten we nog op het goede spoor? Enkele creatieve manieren om te evalueren.

Karen Viaene, Samenlevingsopbouw

In deze workshop hebben we **enkele creatieve methodieken om te evalueren** uitgetest... en ze werden goed bevonden.

De eerste methodiek die aan bod kwam was het **bordspel** dat in de middenpagina's van de brochure 'Beslist mee beslissen' te vinden is. Het bordspel - eigenlijk een klassiek ganzenspel - is geschikt om te spelen met groepen tot ongeveer 15 personen. Iedere deelnemer gooit met de dobbelsteen en komt op een vakje terecht. Bij de vakjes horen vragen en uitdagingen. Op de vragen wordt samen met de hele groep een antwoord gezocht, terwijl de persoon die geconfronteerd wordt met een 'uitdaging' daar enkele rondes over mag nadenken.

Volgende vragen en uitdagingen kwamen aan bod:

- Wie mis je in de samenstelling van je groep?
Nieuwe mensen, vrouwen, jongeren, mensen met een uitgesproken visie op het dorp, mensen met macht binnen de gemeente,...
- Geef één manier om je groep meer kwaliteit te geven in de toekomst
 - Meer beroep doen op externe organisaties die expertise hebben op een bepaald terrein, niet per se alles zelf willen doen.
 - Enkele werkgroepen oprichten.
- Omschrijf de doelstelling van je bewonersgroep zoals die ooit werd geformuleerd
 - Een 'boost' geven aan het dorp, in samenwerking met het gemeentebestuur.
 - Bevorderen van sociale contacten in de wijk en als groep fungeren als tussenpersoon naar het stadsbestuur toe.
 - Samenbrengen van mensen uit de wijk en hen nieuwe kansen bieden.

Het bordspel en de legende kan je downloaden op de website van Samenlevingsopbouw West-Vlaanderen: www.samenlevingsopbouwvl.be.

Na het bordspel was er tijd voor een **andere methodiek: een gesprek opbouwen aan de hand van trefwoorden**. Hierbij worden de trefwoorden onder de deelnemers verdeeld, en zorgt de gespreksleider er voor dat elk trefwoord twee keer voorkomt. Bedoeling is dat de twee mensen die hetzelfde trefwoord hebben elk hun mening geven. Deze methodiek kan ook toegepast worden bij grotere groepen. We stonden kort stil bij volgende trefwoorden:

- Frequentie en tijdstip van vergaderingen
 - Wij vergaderen elke laatste woensdag van de maand, en dat loopt goed bij ons.
 - Wij vergaderen niet op een vast moment of volgens een vaste frequentie. In de periode voor onze grote activiteiten hebben we meer vergaderingen.
- Grootste uitdaging
Wie zal het overnemen als wij er niet meer zijn? Dat is bij ons de grootste uitdaging.
- Contact met bestuur
Het contact met het bestuur loopt niet zo vlot bij ons. Men luistert wel, maar doet vervolgens niets.

In de nabespreking bleek dat er binnenkort in heel wat bewonersgroepen een evaluatie op de agenda staat!

Een agenda samenstellen

Waar haal je nieuwe ideeën en hoe maak je keuzes?

Olivier Mahieu, bewonersplatform Pervijze

BEWONERSPLATFORM PERVIJZE (Diksmuide)

- Vroeger was er een dorpsraad in Pervijze. Heikel punt op de agenda was verkeer! Dit dossier zat muurvast omwille van feit dat het dorp doorkruist wordt door twee grote gewestwegen. Een te grote demotivatie heeft geleid tot het einde van de dorpsraad.
- 2009: initiatief vanuit het stadsbestuur van Diksmuide om in elk dorp waar nog geen dorpsraad actief is, een bewonersplatform op te richten.
- Vóór de opstart van een bewonersplatform werd in Pervijze DORP inZICHT toegepast. Via een vragenlijst wilde men diverse thema's bevragen: woonomgeving, vrije tijd, samenleven, voorzieningen,... ook verkeer kreeg hierin een plaats, maar in evenwicht met alle andere thema's.
- De vragenlijst kende een grote respons en leverde heel wat interessante resultaten op en ook heel wat aanknopingspunten om vanuit het bewonersplatform op verder te werken.
- Het bewonersplatform werkt nu in eerste instantie verder aan een aantal korte termijn initiatieven vanuit de resultaten van DORP inZICHT, o.m. lenteschoonmaak, postpunt,... op die manier creëert men motivatie en blijvende betrokkenheid van de bewoners.
- Afspraak met de bewonersgroep is dat verkeer niet meer wordt besproken tenzij er een evolutie is in het dossier vanuit het stadsbestuur of de bevoegde instantie Agentschap wegen en verkeer.

BELANGRIJKE TIPS VOOR DE AGENDA

Tijdens deze workshop verzamelden we volgende tips:

- **Vermijden van een overvolle agenda**
Beter één agendapunt ten gronde kunnen bespreken, dan vijf punten maar half uitgewerkt. Je kunt niet alles tegelijk behandelen. Je moet kiezen wat je bij voorkeur aanpakt.
- **Werken met straatverantwoordelijken**
Sommige groepen werken met een groep van bewoners als aanspreekpunt per straat. Op die manier is er uit elke straat een vertegenwoordiger in de bewonersgroep. Zo kunnen bewoners snel een vraag signaleren of doorgeven.
- **Zoveel als mogelijk meningen verzamelen binnen de groep.** Niet iedere deelnemer is altijd evenveel aan het woord tijdens een vergadering of geeft direct zijn mening over een bepaald agendapunt. Tip hier kan zijn om te werken met een brainstorm. Zorg voor een wit bord of grote vellen papier en laat iedereen bij de start van een agendapunt zijn ideeën zeggen. Door dit eerste gesprek te visualiseren wordt soms beter duidelijk wat haalbaar is en wat niet en zo kan je beter komen tot een realistische verdeling en aanpak.
- Om nieuwe agendapunten te krijgen is het belangrijk om bewoners regelmatig op de hoogte te brengen van de werking van de bewonersgroep – **agenda levendig houden**, bewoners betrokken houden in de opvolging en de nieuwe ideeën,...

▪ **Handig kader voor opmaken van een lange termijn agenda**

- Mix van wat je met **bewoners** zelf kan ondernemen en wat **bestuur en/of externe partners** moeten ondernemen.
- Mix van acties op **korte termijn** en acties op **lange termijn**
Eenvoudige vraagstukken hebben het voordeel op korte termijn tot een oplossing te kunnen leiden. De daaruit gewonnen motivatie helpt om problemen op lange termijn blijvend aan te pakken.

PRIORITEITEN STELLEN		
Wie kan wat ondernemen op korte en lange termijn?		
	KORTE TERMIJN	LANGE TERMIJN
VANUIT DORP		
Bewonersgroep zelf		
Andere actoren uit dorp vb. school, verenigingen, jeugdbeweging, winkels,..		
VANUIT OVERHEID en DIENSTEN		
Lokaal bestuur		
Andere partners vb. De Lijn, Provincie, OCMW,...		

Van probleem naar oplossing Problemen en knelpunten vertalen in concrete acties

Hugo Verstraeten, bewonersplatform Oostkerke
Johanna Thys, bewonersplatform Steenkerke

BEWONERSPLATFORM OOSTKERKE (Diksmuide)

- Oostkerke is een **klein, landelijk dorp** waar er net geen 300 inwoners zijn. Het bewonersplatform bestaat nu twee jaar en telt een 30-tal mensen, die om de 2 maand vergaderen. De voorbereiding gebeurt door een kerngroep met twee secretarissen en een coördinator.
- Oostkerke is één van de 14 fusiegemeenten van **Diksmuide**, en kampt met achterstelling. Een aantal bewoners waren aan het vervreemden van wat er in het dorp gebeurde. Toen het bewonersplatform werd opgericht, was er zowel cynisme als euforie bij de mensen.
- **Twee mogelijke valkuilen voor het opstartende bewonersplatform**
 - Enerzijds dat het een 'klachtenbank' wordt waar men klaagt over relatief kleine dingen zoals hondenpoep, ... of over andere bewoners.
 - Anderzijds dat bewoners hun eigen politieke agenda op het platform willen brengen.
- Een bewonersplatform moet leren om **probleemoplossend en doelgericht te werken**
 - Daarvoor is geduld nodig, want verandering gaat soms traag.
 - Een goed contact en goede communicatie: informeren, achtergrond van beslissingen toelichten en feedback geven.
 - Als er een 'neen' komt van het beleid, dan moet deze 'neen' ook gemotiveerd worden.
 - Wat het beleid doet, hangt soms af van de persoonlijkheid van de politici en hoe goed ze dossiers opvolgen.
 - Voor een goed evenwicht tussen de goodwill van politici en de bureaucratie van de diensten is er wederzijds begrip nodig en dit is een leerproces.
 - Het bewonersplatform is een adviesgroep, geen actie- of drukkingsgroep.
- Inzet voor het bewonersplatform is **vrijwilligerswerk** waar enthousiasme bij komt kijken, maar het ontbreekt soms aan continuïteit en systematiek. Daarom is de professionele ondersteuning van Samenlevingsopbouw belangrijk.
- **Participatie moet je leren. Aandachtspunten voor een goede werking**
 - Problemen leren omzetten in oplossingen en het eigen belang verankeren aan het algemeen belang.
 - Oog hebben voor de mensen en hun mening.
 - De sfeer is belangrijk.
 - Het gesprekskader moet duidelijk zijn: Wat kan en wat niet? Wat is onze rol?
 - Vergadertechnieken zijn ook belangrijk, net als het bewaken van de agenda en conflicthantering tussen bewoners.
 - Het is van belang om een actieve kern te hebben die elkaar vindt, en ook om een consensus in de groep te hebben.
 - Als coördinator moet je leiding kunnen geven, maar niet de baas spelen. Initiatieven van mensen moeten gestimuleerd en gewaardeerd worden.

DORPSKERNVERNIEUWING STEENKERKE (Veurne)

▪ Situering en probleemstelling

- Reeds van bij de oprichting van het bewonersplatform in 2002 keken we uit naar de geplande dorpskernvernieuwing die door de VLM zou gesubsidieerd en georganiseerd worden. Dit project werd echter geschrapt. Het dossier werd overgeheveld naar VMM (Vlaamse Milieumaatschappij).
- Het bewonersplatform vreesde dat het dorp hierdoor nooit meer in aanmerking zou komen voor herinrichting. Dit was nochtans broodnodig.
- Bekrachtiging vonden we in de enquête 'Dorp Inzicht' die we in 2004 afnamen van alle bewoners. Daar gaven de bewoners aan verandering te willen zien in o.m. toestand van de wegen, veilig verkeer, inrichting van de dorpskern, meer groen, betere inrichting speelplein,...

▪ Op weg naar een oplossing

- Het punt telkens opnieuw op de agenda plaatsen.
- Via informele contacten met de bevoegde schepen de vraag onder de aandacht houden.
- Stadsbestuur richt een schrijven aan de VMM met de vraag het herinrichtingsproject toch uit te voeren. De brief wordt gestaafd met verslagen van het bewonersplatform en verwijzing naar de eerste stappen die reeds ondernomen werden door de VLM.
- De schepen uitnodigen op een vergadering.
- Telefonisch contact blijven houden met de contactambtenaar en blijven aandringen op een helder antwoord.
- Het studie bureau Grontmij maakt een plan. Dit wordt aan de bevolking voorgesteld.
- Het bewonersplatform krijgt de plannen ter inzage en kan opmerkingen formuleren. Via het krantje wordt de bevolking ingelicht en uitgenodigd opmerkingen te geven.
- Voorjaar 2011: de werken zijn in volle voorbereiding: ontkoppelingsadviseur bezoekt de woningen/start aanbesteding voor de werken.

▪ Besluiten

- Bij belangrijke dossiers is een eerste stap uiteraard de probleemstelling die aangebracht wordt vanuit de bewoners via de leden van het bewonersplatform.
- Het probleem wordt via het verslag overgemaakt aan het stadsbestuur die er een antwoord moet op formuleren.
- Wanneer het dossier ontvankelijk verklaard wordt, wordt ze vaak naar een latere datum doorgeschoven. In alle volgende vergaderingen wordt het punt dan herhaald.
- Om belangrijke dossiers verwezenlijkt te zien is het noodzakelijk goed contact te hebben en te houden met de betrokken schepen, de contactambtenaar en ook de betrokken stadsdiensten. Duidelijk communiceren is belangrijk, ook wanneer je vindt dat je niet voldoende ingelicht werd.
- En tenslotte: het is vaak een proces van vele jaren!

Creatief aan de slag

Praktijkvoorbeelden die inspireren, o.a. café voor een dag, Dorp met toekomst,...

Jean-Paul Mares, bewonersgroep DORP inZICHT Slijpe
Pascal Vermeersch, bewonersplatform Abele

BEWONERSGROEP DORP inZICHT SLIJPE

- De eerste activiteit van onze bewonersgroep kwam er naar aanleiding van een opendeurdag in het leegstaande oud gemeentehuis. Het gemeentebestuur wil graag een café op die plek en organiseerde een opendeurdag voor geïnteresseerde investeerders. De bewonersgroep dacht dat ook de inwoners van Slijpe wel graag nog eens een kijkje namen in het voormalige gemeentehuis. Vandaar het voorstel om op de opendeurdag een ‘**café voor één dag**’ te houden. Het werd een gigantisch **succes**. In de winter organiseren de bewoners ‘kerst bij de tempelier’, een laagdrempelige avond met verhalen op verschillende locaties en daarna een samenkomst in het oud gemeentehuis.
- De gezinsbond organiseert een kermis in Slijpe, die vooral op kinderen is gericht. Op de volgende vergadering van de bewonersgroep zijn de verantwoordelijken van de gezinsbond uitgenodigd om te bekijken op welke manier we met de bewonersgroep de kermis eventueel kunnen uitbreiden. De bewonersgroep hoeft daar financieel niets aan over te houden, en zo kan dat tot een **win-win situatie** leiden.
- Het is uitdrukkelijk de bedoeling van de bewonersgroep om **geen concurrentie** te vormen **met de bestaande verenigingen**. Men probeert originele initiatieven te bedenken, waar er niet te veel werk in kruipt.
- In de **dorpskrant** neemt de bewonersgroep **enkel activiteiten op die open staan voor iedereen**. Activiteiten waarop enkel leden welkom zijn publiceert men niet. Dit heeft al zijn effect: de landelijke gilde houdt zijn voordrachten nu voor een breder publiek. In de dorpskrant staan ook interviews met inwoners. Dit wordt door de mensen heel graag gelezen.
- **Aandachtspunten** voor de bewonersgroep:
 - Opletten dat we niet te veel beginnen te organiseren. Overdaad schaadt.
 - Blijvend nieuwe mensen aanspreken. Dat is niet evident, want we hebben een bestuur gevormd en die groep heeft nu zijn dynamiek.

BEWONERSPLATFORM ABELE

- **Abele** is een kleine deelgemeente van Poperinge en ligt op de grens met Frankrijk. Het dorp telt 300 inwoners. Er zijn ook 100 inwoners die aan de Franse kant wonen. Tussen de **Belgische en de Franse inwoners** is er eigenlijk weinig contact, en daar wilde het bewonersplatform iets aan doen.
- Samenlevingsopbouw stelde de wedstrijd ‘**Dorp met toekomst**’ voor en de groep besloot om deel te nemen. Ons dorp telt heel wat verenigingen: er zijn maar liefst 17 Belgische en 6 Franse verenigingen. Het was dus **belangrijk om met de verenigingen samen te werken**. Na heel wat vergaderingen kwamen we tot een thema: ‘leven gelijk god in ’t fransche’. Samen met alle verenigingen wilden we een grensoverschrijdend feest organiseren. We moesten het snel eens worden, want op drie maanden tijd moest het dossier geschreven worden.

- **Op het feest stonden alle verenigingen in voor animatie.** De basis was telkens het verschil (of de gelijkenis) tussen Belgische en Franse gebruiken. Er werd gekaart (manillen en de Franse variant), er werden frietjes en stokbroden gegeten, er werd petanque gespeeld en 'gebold',... Kinderen speelden ook een hanengevecht na in originele kostuums. Hanengevechten zijn in België verboden maar in Frankrijk is dit nog steeds populair. Ook onze versie voor de kinderen had veel succes!
- We hadden ook een **symbool voor de ontmoeting tussen het Belgische en het Franse deel van het dorp**: een Belgische en een Franse reus die elkaar ontmoetten, en dit onder begeleiding van de twee burgemeesters.
- **De dag was een groot succes.** De eerste weken werd er op straat heel wat over gepraat. Daarna verdween de aandacht, wat ook normaal is. De organisatie heeft heel wat tijd en werk gevraagd. Vandaar dat we in 2010 de actie niet hebben herhaald. Maar ik heb een primeur voor jullie: In 2011 staat een - weliswaar kleinschaliger - vervolg gepland.

Waarom een bewonersgroep?

Over het ontstaan en de beweegredenen van een bewonersgroep.

Klaas Carrette, dorpsraad Schuiferskapelle
Martin Duyck, bewonersplatform Sint-Jan

DORPSRAAD SCHUIFERSKAPELLE (TIELT)

- **Ontstaan**
 - Terug van weggeweest in 2000 (gestopt in jaren 90)
- **Leden**
 - Voorzitter
 - Voorzitters van allerhande verenigingen (15)
 - Dorpsbewoners
 - Lokale zelfstandigen
 - Schepen met ombudsfunctie Schuiferskapelle
- **Doelstellingen**
 - Uitlaatklep voor inwoners
 - Wat leeft er in het dorp?
 - Tussenpersoon tegenover stadsbestuur
 - Coördineren van evenementen: dorpsfeesten, kerstmarkt, 150 jaar Schuiferskapelle, benefiet i.s.m. gemeente na woningbrand bij gezin uit het dorp,...
- **Hoe**
 - We proberen maandelijks samen te komen: kernbestuur
 - 1e maandag van maart en september: Officiële dorpsraad (met schepenen en pers)
Iedereen welkom, uitnodigen via mail
Op de agenda: reglement ontmoetingscentrum, voorstelling nieuwe conciërge, feest 150 jaar Schuiferskapelle,...
 - Verslagen via mail en op de website van Tielt
 - Verenigingengids online
- **Wat**
 - Advies bij beheer ontmoetingscentrum 'Club 77'
 - Evenementen (150 jaar Schuiferskapelle in 2012, Dorpsfeesten, Kerstmarkt,...)
 - Dagdagelijkse ergernissen van inwoners
 - Stand-by functie benefiet (Solidariteitsacties)
 - Verenigingsleven ondersteunen
- **Pijnpunten**
 - Opvolging voorzitter, secretaris
 - Diversiteit leden
 - Aanwezigheden
 - Nood aan verjonging
 - Overtuigingskracht, geloofwaardigheid
 - Financieel geen slagkracht

BEWONERSPLATFORM SINT-JAN (WINGENE)

▪ **Ontstaan**

2008: Initiatief vanuit het gemeentebestuur van Wingene om de inwoners van Sint-Jan te betrekken en te mobiliseren rond de leefbaarheid en de verdere toekomst van het dorp.

Er werd een bewonersgroep opgestart om aan de slag te gaan met DORP inZICHT. DORP inZICHT is een project dat bewoners van kleine plattelandskernen helpt om het leven in en rond het dorp in beeld te brengen en te evalueren.

Na de toepassing van DORP inZICHT werd een bewonersplatform opgestart met vijf mensen uit de oorspronkelijke bewonersgroep. Er werden nog een aantal nieuwe mensen gezocht.

▪ **Samenwerking met bestuur**

Tijdens de vergaderingen van DORP inZICHT was er altijd een ambtenaar van het bestuur aanwezig.

Sinds de opstart van het bewonersplatform bestaat de groep enkel nog uit bewoners maar er is wel geregeld terugkoppeling naar het gemeentebestuur. Er is een goede verstandhouding tussen het bewonersplatform en het bestuur.

▪ **Werking bewonersplatform**

- Er wordt gewerkt met een **vaste kerngroep** om overzicht en duurzaamheid van de werking te kunnen behouden. Er wordt wel over de werking teruggekoppeld in het dorp en er worden ook **regelmatig open bewonersvergaderingen** georganiseerd om de overige bewoners te informeren of naar hun mening te vragen.
- Het bewonersplatform heeft geen eigen budget. Wel krijgt men van de gemeente **logistieke ondersteuning** zoals o.m. kopies, logo,...
- **Waar werkt bewonersplatform aan?**
 - Momenteel heel drukke periode naar aanleiding van de geplande dorpskernvernieuwing. Bewonersplatform wordt betrokken bij de opmaak van de plannen. Voorlopig is er dan ook 3-wekelijks overleg.
 - Vernieuwing en verjonging van de parochie als uitdaging.

UITWISSELING

- Positief dat het gemeentebestuur van Wingene het bewonersplatform erkent, dat ze beseffen wat een bewonersgroep kan betekenen voor het beleid.
- Belangrijk om een goede **verstandhouding** te hebben met het bestuur.
- Belang van een **ambtenaar** die blijft (continuïteit), **brugfiguur** tussen bewoners en bestuur.
- Als bewonersgroep heb je een **thema, een agenda nodig**
Vb. dorpskernvernieuwing, voorzieningen in het dorp, vrije tijdsaanbod, informatiedoorstroming van bestuur naar dorp, ...
→ Indien gebrek aan agendapunt of thema moeilijk om blijvend samen te komen en toekomstgericht te kunnen werken.